

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Toma Nadejda, Alerguș Constantin, Țurcan Anatolie

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului Tomaș Petru, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Tomaș Petru Xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul xxxxx, s. xxxxx și domiciliat în r-nul xxxx, s. xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 22.06.2017 – 18.09.2017 (prima instanță);
2. 09.10.2017 – 22.11.2017 (instanța de apel);
3. 17.01.2018 – 03.04.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 18 septembrie 2017, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Tomaș Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4), 264¹ alin. (4), 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 264¹ alin. (4) Cod penal (pentru episodul din 10.03.2017) – sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art. 264¹ alin. (4) Cod penal (pentru episodul din 22.03.2017) – sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art. 264¹ alin. (4) Cod penal (pentru episodul din 25.04.2017) – sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, lui Tomaș Petru i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că la **10.03.2017**, aproximativ pe la ora 17:40, fiind în stare de ebrietate, fără a deține permis de conducere, încălcând prevederile pct. 14 lit. „a” al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că, *„Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă în stare de ebrietate”*, aflându-se la volanul automobilului de model VAZ 2103, cu n/î „xxxx”, deplasându-se prin s. Alexeevca, r-nul Edineț, nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și s-a tamponat în gardul lui Adrințova Marina.

În timpul documentării accidentului rutier, colaboratorului de poliție Gudumac Vladislav i-a apărut bănuiala, precum că Tomaș Petru a consumat băuturi alcoolice. Fiind supus testării alcoolscopice cu aparatul „Drager” s-a stabilit că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de ultimul, era de 0,39 mg/l, ce potrivit art. 134¹² Cod penal și Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și natura ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

2.1. Tot el, Tomaș Petru la **22.03.2017**, aproximativ pe la ora 20:00, fiind în stare de ebrietate, fără a deține permis de conducere, încălcând prevederile pct. 14, lit. „a” al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că *„Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă în stare de ebrietate”*, aflându-se la volanul automobilului de model VAZ 2103, cu n/î „xxxxxx”, în timp ce se deplasa prin s. Alexeevca, r-nul Edineț nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și s-a tamponat într-un pilon de electricitate.

În timpul documentării accidentului rutier, colaboratorului de poliție Gudumac Vladislav i-a apărut bănuiala, precum că Tomaș Petru a consumat băuturi alcoolice. Fiind supus testării alcoolscopice cu aparatul „Drager” s-a stabilit că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat era de 0,77 mg/l, ce potrivit art. 134¹² Cod penal și Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și natura ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

2.2. Tot el, Tomaș Petru la **25.04.2017**, aproximativ pe la ora 20:15, fiind în stare de ebrietate, fără a deține permis de conducere, încălcând prevederile pct. 14 lit. „a” al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că *„Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă în stare de ebrietate”*, aflându-se la volanul

automobilului de model VAZ 2103, cu n/î „xxxx”, deplasându-se prin s. Alexeevca, r-ul Edineț a fost stopat de către Inspectorul de patrulare Munteanu A.

În timpul verificării actelor, colaboratorului poliției i-a apărut bănuiala, precum că Tomaș Petru a consumat băuturi alcoolice. Fiind supus testării alcoolscoapice cu aparatul „Drager” s-a stabilit că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de ultimul, era de 0,83 mg/l, ce potrivit art. 134¹² Cod penal și Regulamentului privind modul de testare alcoolscoapică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și natura ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

Prima instanță a constatat că acțiunile inculpatului Tomaș Petru pe toate 3 episoade au fost corect încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, - conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Edineț, Pascari Inga, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea încasării din contul lui Tomaș Petru a cheltuielilor judiciare în sumă de 90 lei, pentru testările alcoolscoapice și muștucuri.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- prin prisma art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală, cheltuielile suportate la efectuarea testărilor alcoolscoapice în valoare de 90 lei, reprezintă cheltuieli judiciare suportate la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, care potrivit art. 229 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, urmează a fi suportate de către Tomaș Petru, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor incriminate.

3.2. Inculpatul Tomaș Petru, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, amendă, sau suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite, invocând că:

- la 25.04.2017, pe la ora 20:15, fiind în stare de ebrietate, fără permis de conducere, se grăbea la mama sa, pentru a o ajuta, deoarece aceasta are 61 ani și este grav bolnavă, având probleme medicale la inimă, având gradul II de invaliditate. Astfel, deplasându-se cu automobilul prin s. Alexeevca, r-nul Edineț, a fost stopat de Inspectorul de patrulare;

- are la întreținere trei copii minori, un copil este grav bolnav, fiind paralizat la pat, iar soția sa nu lucrează.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința fără modificări.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, corespunzător gravității faptelor și personalității inculpatului, în raport cu pericolul social concret al faptelor comise și atitudinea procesuală pe care a avut-o inculpatul pe parcursul judecării cauzei.

De asemenea, instanța de apel a conchis că prima instanță a ținut cont de faptul, că inculpatul Tomaș Petru la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, la locul de trai se caracterizează din punct de vedere negativ, ca o persoană ce face abuz de alcool cu un comportament neadecvat în societate și duce un mod de viață vulnerabil, că are trei copii minori la întreținere, anterior a fost condamnat în repetate rânduri, fiindu-i aplicate inclusiv pedepse privative de libertate, mai mult în perioada de timp 01.01.2008-15.05.2017, constant și repetat încalcă regulile de circulație rutieră, ceea ce se confirmă prin cazierul contravențional, faptul că infracțiunile de care este vinovat Tomaș Petru potrivit art. 16 Cod penal, fac parte din categoria celor ușoare, pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa închisorii până la 1 an, este învinuit pe mai multe episoade, anterior acesta a mai fost condamnat, s-a căit de cele comise, prima instanță corect aplicându-i pedeapsa în baza art. 264¹ alin. (4), 264¹ alin. (4), 264¹ alin. (4) Cod penal, câte 6 luni pentru fiecare capăt de învinuire, iar prin prisma art. 84 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Argumentele inculpatului în susținerea solicitării de aplicare a unei pedepse mai blânde, reieșind din faptul existenței a trei copii minori la întreținere, a mamei sale în etate și a soției care nu este angajată în câmpul muncii, instanța de apel a menționat că nu le va reține ca fiind circumstanțe ce ar putea modifica soluția adoptată, or acestea deja au fost luate în considerare la stabilirea pedepsei.

La fel, instanța de apel a indicat că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont și de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, și de faptul că la data examinării cauzei la inculpatul Tomaș Petru era prezentă starea de recidivă, or, anterior acesta a fost condamnat de două ori la pedeapsa cu închisoare pentru comiterea cu intenție a infracțiunilor.

Solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată compuse din plățile pentru efectuarea testărilor alcoolscopice și muștucuri în sumă de 90 lei, instanța de apel a respins-o, motivând că aceste cheltuieli au fost suportate pentru efectuarea expertizei în vederea acumulării probelor necesare

demonstrării vinovăției persoanei în comiterea unei infracțiuni. Sub acest aspect, instanța de apel s-a referit la obligația pozitivă a statului de a colecta probe necesare în vederea constatării faptei penale, identificării făptuitorului și implicit asumarea cheltuielilor aferente procesului din contul statului, în cazul dat a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei în vederea stabilirii stării de ebrietate.

Totodată, instanța de apel a indicat că prevederile art. 227 Cod de procedură penală, stabilesc expres ce cuprind cheltuielile judiciare și în special pct. 4) alin. (2) al acestui articol, care prescrie că în cazul efectuării unei expertize pot fi atribuite ca cheltuieli judiciare doar sumele cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei și nicidecum cheltuielile suportate integral pentru efectuarea unei expertize, când aceasta constituie o probă în procesul penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului Tomaș Petru, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, și solicită casarea deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- motivarea soluției instanței de apel este expusă neclar la acest capitol;
- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- instanța neîntemeiat a lăsat în vigoare pedeapsa definitivă aplicată în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, sub forma de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, prin ce a ignorat criteriile generale de individualizare a pedepsei;
- sancțiunea normei incriminate prevede ca alternativa și alte pedepse, pentru care pleda condamnatul Tomaș Petru - amenda, sau munca neremunerată în folosul comunității;
- apărarea a menționat un șir de circumstanțe anenuante pe caz și instanța a constatat aceste circumstanțe, cum sunt: inculpatul a contribuit la descoperirea infracțiunii prin recunoașterea deplină a vinovăției, s-a căit de cele comise, a depus cerere privind examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, are în familie o situație precară, este bolnav cu inima, are 3 copii minori, dintre care doi sunt invalizi, precum și mama acestuia este invalid - persoane care se află în grija inculpatului Tomaș Petru;
- aplicarea pedepsei definitive în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni inculpatului Tomaș Petru, este una neîntemeiată, inechitabilă și în general nemotivată;

- instanța de apel formal și superficial a examinat apelul inculpatului Tomaș Petru, fără a intra în detalii și fără a motiva clar soluția;

- scopul pedepsei, stabilit prin art. 61 Cod penal, poate și va fi atins prin aplicarea față de inculpat a pedepsei mai blânde sub formă de muncă neremunerată;

- instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în cererea de apel al inculpatului, fapt care în mod evident lezează interesele legitime ale acestuia și dreptul lui la apărare.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este vădit neîntemeiat.

În argumentare, invocă că judecând cauza, instanțele inferioare și-au axat soluția pe prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal. Astfel, consideră că instanțele și-au argumentat suficient soluția în partea pedepsei stabilite inculpatului, au ținut cont în măsură deplină de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final i-au stabilit o pedeapsă echitabilă.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi

prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit menționează că recurentul drept temeuri pentru declararea recursului, a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală și anume că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în apel, motivarea soluției instanței de apel la stabilirea pedepsei este expusă neclar și că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că aceste temeuri de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, deoarece instanța de apel în decizie s-a expus suficient de detaliat și argumentat asupra acestor chestiuni ce țin de pedeapsa stabilită inculpatului specificate și în apelul inculpatului, fără a omite careva erori în acest sens, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, coraportându-le la circumstanțele speței și la personalitatea inculpatului Tomaș Petru, iar instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aceste aspecte, acceptând și însușind motivarea acesteia.

Totodată, Colegiul penal lărgit analizând materialele cauzei, atestă că în speță este incident temeiul de recurs neinvocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, în sensul că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, acest temei găsindu-și confirmarea în prezenta speță.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că prin sentința primei instanțe, menținută fără modificări de instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei în prima instanță și în instanța de apel, la stabilirea tipului penitenciarului de tip închis în care urmează să-și execute pedeapsa, a fost luată în considerare starea de recidivă în care se afla inculpatul.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că prin Legea nr. 163 din 20.07.2017, în vigoare din 20 decembrie 2017, deja după adoptarea deciziei instanței de apel, au intrat în vigoare modificările în Codul penal și anume în art. 72 Cod penal.

Astfel, potrivit noilor prevederi a art. 72 alin. (4) Cod penal – *„În penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave.”* fiind exclusă sintagma – *„precum și persoanelor care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă”*, în atare circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că urmează a fi casată decizia instanței de apel și sentința în partea stabilirii tipului penitenciarului, ținând cont de dispozițiile din art. 10 alin. (1) Cod penal care prevede că *„Legea*

*penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, **ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv**, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.”*

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit luând în considerare că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, consideră necesar de a schimba tipul penitenciarului în care își executa pedeapsa inculpatul din penitenciar de tip închis în temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că infracțiunile săvârșite cu intenție de inculpatul Tomaș Petru pe toate trei episoade, prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, conform art. 16 Cod penal sunt infracțiuni ușoare.

8. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului Tomaș Petru, casează în partea stabilirii tipului de penitenciar sentința Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 18 septembrie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 noiembrie 2017 în cauza penală privindu-l pe **Tomaș Petru Xxxx**, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre.

Se stabilește executarea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest se mențin prevederile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **27 aprilie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie